

Pregó de les festes de la Misteriosa Llum 2012

LLUÍS GUERRERO I SALA

Col·lecció “Pregons institucionals”
Número 27, febrer de 2012

Edita: Ajuntament de Manresa

Impressió i maquetació: Inom SA

Agraïments: Associació La Misteriosa Llum i Zenobita edicions

Dipòsit legal: B-31.779-1991

El pregó

Pregó de la festa de la Misteriosa Llum a càrrec de Lluís Guerrero i Sala, metge, acadèmic i director de l'Arxiu Històric de les Ciències de la Salut "Simeó Selga i Ubach".
17 de febrer de 2012

Il·lustríssim senyor alcalde, excel·lentíssima corporació municipal, digníssimes autoritats, presidenta de l'Associació de la Misteriosa Llum, presidenta de l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer i altres Demències del Bages, Berguedà i Solsonès, senyores i senyors.

En primer lloc voldria agrair a l'Associació de Familiars d'Alzheimer, entitat administradora de la Festa de la Llum d'enguany, que em proposès per ser el pregoner d'aquesta festa. Val a dir que aquesta proposta, sense saber-ho, me la van fer el dia del meu sant i va esdevenir un regal ben imprevisit i d'un valor inestimable.

Aquesta és una ocasió propícia per recordar el meu pare Antoni, amb qui havia estat unit tant pels vincles paternofilials com també per les activitats culturals que compartíem. Va morir d'Alzheimer el dia 1 de novembre de 2005 i la seva malaltia em va deixar profundament commogut. Com ell, han mort per aquesta causa mestres i amics inoblidables, entre els quals el Dr. Simeó Selga. També molts dels meus pacients, afectats per la implacable xacra.

Altrament, voldria recordar-vos que sóc de les terres de ponent. Lleida és el meu origen, la ciutat on vaig créixer i on em vaig formar, però Manresa és la meua vocació, el bressol dels nostres fills, la raó dels meus afanys i aquest pregó m'ofereix l'oportunitat de segellar aquesta ferma militància manresana. Ser el pregoner de les Festes de la Llum és un gran honor que mai no hagués esperat tenir. Per totes aquestes raons i moltes més que excuso detallar, expresso el més sincer agraiment als Administradors i a l'Associació de la Misteriosa Llum.

Aquesta no és la primera vegada que participo activament en les Festes. Ho he fet com a ciutadà en successives edicions i, a més, vaig tenir l'avinentesa de fer-ho des d'una posició de privilegi quan l'any 2004 la delegació comarcal del Bages del Col·legi de Metges en va ser administradora i jo n'era el president. El Col·legi de Metges, juntament amb altres institucions corporatives, ja n'havia estat administrador per primera vegada el 1978. Organitzar els actes del programa va ser una experiència única, com també ho va ser en aquells moments celebrar la Fira de la Salut i encarregar a l'escultor Ramon Oms una escultura que representés els valors de la salut. Es tracta d'una estàtua de bronze de gran bellesa, un nu femení de mida natural anomenat *La Salut*, que va ser motiu de la signatura d'un conveni entre el Col·legi de Metges i l'Ajuntament, segons el qual la seva cessió definitiva a la ciutat de Manresa tindria lloc en el moment que s'urbanitzés el pati ja conegut com a *Plaça de la Salut*, ubicat entre el Passeig de Pere III, el carrer de Primer de Maig i l'Institut "Lluís de Peguera", i protagonitzés definitivament aquest espai urbà; mentre, s'hauria d'admirar al Centre Cultural el Casino, on hi està en dipòsit.

Els metges hem estat units al Misteri de la Llum. En el passat, l'eximi Oleguer Miró i Borràs va escriure una monografia, editada l'any 1882, titulada "*La Misteriosa Llum, que en testifica-*

ció y evidencia del misteri de la Santíssima Trinitat, enviá l'Omnipotent a la ciutat de Manresa, als 21 de febrer de 1345". Aquesta important obra va merèixer un guardó de l'arquebisbe de Sevilla, el manresà Joaquim Lluch i Garriga en el Certamen Catalanista de la Joventut Catòlica de Barcelona. També el Gremi de Sant Lluç de metges i artistes es relacionà amb el tema de la Llum mitjançant el dibuixant i artista manresà Joan Vilanova i Roset, autor de l'obra de teatre titulada *Lauca de la Sèquia*, estrenada el 27 de desembre de 1956, i de les il·lustracions de l'obra *Lauca de la Llum de Manresa*, publicades originalment a la revista Bages entre el 1953 i 1958 i recentment editades amb textos de Ramon Albareda a Publicacions de l'Abadia de Montserrat. També algun metge n'ha estat administrador a títol personal, com és el cas d'Oleguer Miró Borràs l'any 1883, Miquel Firmat el 1885, Àngel Carbonell el 1892, Simeó Selga Ubach el 1935 –quan encara estudiava la carrera–, Ramon Llatjós Planas i Joan Rafat Selga el 1947, Marià Alberti Casas i Antoni March Salas el 1950, i Josep Corrons Espinal i Pere Domènech Bartra el 1955.

Altres facultatius n'han estat pregoners, entre ells el Simeó Selga Ubach l'any 1977, Josep Tomàs Cabot l'any 1990, Josep Corrons Espinal el 2000 i Jacint Corbella Corbella el 2004; tots personatges de molt relleu i destacats referents professionals i culturals.

Amb la Llum, a més dels metges i el nostre Col·legi professional també s'hi han vinculat entitats sociosanitàries i de suport a la salut. Tal és el cas de Creu Roja el 1984, 1989 i 1998, Ampans el 2000 i el Projecte Mosaic el 2008.

Aquestes dades palesen l'empremta del món sanitari a la Festa de la Llum. Aquesta trajectòria es reforça enguany amb l'actuació de l'Associació de Familiars d'Alzheimer i altres Demències com a administradora. Aquesta és una entitat socialment molt necessària i reivindico per a ella el reconeixement que mereix.

La malaltia d'Alzheimer és una de les més cruels afeccions que poden aparèixer en la vellesa, per bé que també hi ha formes prematures d'aquest procés orgànic del teixit cerebral. Té una prevalença inferior a la de les malalties cardiovasculars, tumorals i respiratòries; sol ser més freqüent entre els supervivents. Sotmesa a l'ocultació social, fa poc temps que ha deixat de ser quelcom a amagar, sobretot a partir de la difusió que els mitjans de comunicació han fet de casos com el del president dels Estats Units Ronald Reagan, el d'Espanya Adolfo Suárez, o el del nostre país, Pasqual Maragall.

La malaltia fa una inversió del procés d'aprenentatge de la persona. Un infant comença la vida movent-se, manifestant gana, set, incomoditats i dolor; després coneix als que l'envolten, aprèn a caminar, incorpora i memoritza coneixements, s'orienta en el temps i l'espai, i va accedint a funcions més complexes mitjançant el desenvolupament de la intel·ligència. Malgrat conservar durant temps la motricitat, el malalt va retrocedint totes aquestes etapes durant vuit o deu anys, fins que arriba la seva fi. Algunes altres formes orgàniques de demència assoleixen el mateix tràgic resultat per camins diferents. Al Bages, Berguedà i Solsonès, la mortalitat estimada dels malalts de més de 60 anys amb demències és de més de 135 defuncions a l'any, sobre un total calculat d'uns 4.000 casos. La lluita contra la malaltia passa en l'actualitat per la identificació dels seus factors de risc, genètics i adquirits, i el diagnòstic preclínic i prodròmic.

En els primers moments, la família i amics del malalt reaccionen amb un cert grau d'intolerància, ja que censuren les errades sense saber que són producte de la patologia; després a mesura que apareix i avança el procés degeneratiu, es succeiran la incredulitat, l'estupor, l'ansietat, la desesperança i, sovint, la depressió, davant la desconstrucció de la persona. També cal dir que la tragèdia que es viu durant l'acompanyament en la regressió i en la presència absent, té molts moments de tendresa. El cuidador principal, en contacte permanent amb l'afectat, esdevé l'element més feble de l'estructura familiar, necessitat de suports interns i

externs. Els interns els ha de donar la família, que a vegades mostra debilitat en aquesta situació extrema. Els externs han estat vinculats a mecanismes privats i a l'assistència que ha anat oferint en els darrers anys l'estat del benestar. L'any 2006 es va promulgar la Llei de Promoció de l'Autonomia Personal i Atenció a les Persones en Situació de Dependència; el naixement precipitat d'aquesta norma, sense un finançament adient i la instauració, poc després, de la crisi econòmica i social, han fet d'ella un recurs insuficient i poc eficaç, mentre els privats sovint esdevenen inabastables. En aquest escenari, les associacions de familiars de malalts d'Alzheimer, aparegudes fa més de trenta anys i implantades en bona part del territori, assumeixen un rol parcialment vicariant, donen suport a les famílies, aconsellen sobre les necessitats del malalt i dels cuidadors, tant principals com secundaris, i gestionen i tutel·len els casos que els arriben.

L'Associació manresana aprova els seus estatuts l'any 2000, després d'actuar-ne quasi deu com a delegació de la de Barcelona. Durant aquests anys, sota la presidència de Montserrat Anfruns García primer, i ara sota la de M. Rosa Riera Montserrat, despleguen una gran activitat i assoleixen els 340 socis. Ajuden als malalts amb tallers de psicoestimulació, els faciliten atenció de logopèdia i podologia mitjançant un conveni amb la FUB, els deixen materials en préstec i donen altres serveis de no menor interès. Per a les famílies fan grups d'ajuda mútua i, en alguns casos, seguiment psicològic individual; donen informació social, fan treball administratiu i de gestió, assessorament jurídic i divulgació de novetats sociosanitàries. També es preocupen de la formació de cuidadors familiars i de personal de suport domiciliari i fan campanyes de sensibilització social. Els vuit o deu anys que viuen els afectats solen ser llargs i feixucs, i l'Associació adreça tots els seus esforços a alleujar-los.

En l'actual moment de crisi en què l'estalvi públic exigeix una major solidaritat social, l'Associació és una llum entre tenebres i no solament precisa reconeixement, sinó també col·laboració humana i econòmica per poder ajudar als afectats de demències.

He dit que l'Associació és una llum entre tenebres. Llum és un mot polisèmic amb moltes accepcions, entre les quals n'hi ha dues que avui tenen un significat especial. Un és el de vida: donar a llum i obrir els ulls a la llum equival a donar vida o a iniciar-la, com cloure els ulls a la llum és acabar-la. Altrament, parlem de la llum de la raó, en un sentit positiu, o ésser un llum o estar com un llum, en un sentit negatiu; en qualsevol cas la llum és la raó. Raó i vida. D'això es preocupa l'Associació de Familiars de Malalts d'Alzheimer i altres Demències del Bages, Berguedà i Solsonès, de la raó i de la vida.

Però avui toca parlar d'una altra LLUM, amb majúscula. Aquest matí hem pogut assistir al Pregó infantil, en el què uns infants han dramatitzat i ens han apropiat uns esdeveniments que van succeir a Manresa l'any 1345, ara fa 667 anys. La Baixa Edat Mitjana té aspectes de gran interès. Al segle XIII, Manresa disposa de l'Hospital de Sant Andreu i el de Santa Llúcia, i d'una casa de malalts a la Plaça de Sant Bartomeu; s'institueixen els primers jurats de la ciutat, integrats pels principals caps de casa, i la Fira de l'Ascensió.

El gran segle de Manresa és el XIV, una època de gran creixement econòmic, demogràfic i urbanístic, que exigeix l'ampliació urbana amb un tercer circuit de muralles. En aquella època s'inicia la construcció de diversos edificis religiosos entre els quals, el 1328, la Seu; també el convent carmelita al Puigmercadal, l'església de Sant Marc i Santa Bàrbara a Sant Pau, el convent i església dels dominics a la plaça de Sant Domènec, el convent de Santa Clara i l'església de Santa Llúcia. Es fan obres civils, com el Pont Nou i el pont sobre la riera de Rajadell. El 1315, Jaume II ratifica a Manresa el títol de ciutat i li concedeix la Fira de Sant Andreu i el privilegi de nomenar quatre dels seus sis consellers. Pere III li atorga també el de tenir un *Llibre Verd*. Instituint el règim municipal, la societat manresana, integrada per unes 3.000 ànimes, es va estructurant en gremis i es crea el de doctors, canonges i clergues, el de Sabaters, el de Pagesos, el de Traginers i el de Paletes. El 1322 es fa la primera processó de Corpus. La ciu-

tat bull d'activitat, té aspiracions i alhora un greu problema: està mancada d'aigua. Fa temps que no plou, el secà no rendeix i les males collites condicionen períodes de fam; només hi ha alguns horts extramurs, vora un riu esllanguit que amb feines rega els canyissars de la llera.

Els prohoms de la ciutat, per tal de sortir d'una situació compromesa i llargament patida, decideixen construir una sèquia que condueixi aigua del riu Llobregat cap a la ciutat i els seus camps. Demanen l'autorització a Pere III o Pere Terç, com signava el monarca, que la concedeix l'any 1339. Encarreguen el projecte al mestre d'obra barceloní Guillem Catà, que dissenya un canal de més de 26 quilòmetres de longitud que, sortint de Balsareny i travessant els termes de Sallent, Santpedor i Sant Fruitós, haurà de conduir l'aigua fins Manresa. Avançada l'obra, cal travessar propietats del bisbe de Vic Galceran Sacosta, on hi té terres, masos i molins que li donen rendes substancials. L'autoritat episcopal els nega el pas però els manresans tiren pel dret i continuen les tasques, fins que el bisbe dicta un entredit a la ciutat, que només podrà accedir al culte traslladant-se a la forana església de la Salut de Viladordis.

D'una banda, l'aigua sempre ha estat i serà font de riquesa i un valor estratègic que cal aconseguir. Pere III era un rei que sentia simpatia per uns manresans bons pagadors de contribucions i fonamentals per a les seves arque; els tractava bé i el poble el corresponia. D'altra banda, el bisbe, dotat d'un poder feudal i eclesiàstic que ningú no discutia, veu afectats els seus interessos temporals i utilitza la seva arma més contundent, l'excomunió contra la Universitat de Manresa –ara en diem l'Ajuntament–, que penalitza els consellers, jurats i mestres de pedra.

La població negocia cercant solucions al conflicte i mentre, continua el patiment, la sequera i el desànim, fins que el 21 de febrer de 1345 succeeix un gran prodigi. Un raig de llum procedent de Montserrat entra per la rosassa de la façana de l'església del Carme i dins del temple es transforma en una esfera lluminosa que es situa sota la clau de volta principal. Tot seguit, es subdivideix en tres i després es reunifica i retorna per on ha vingut. Les campanes de la ciutat repiquen soles i tothom es fa ressò del fet. Assabentat el bisbe d'aquest misteri trinitari vol retirar l'entredit, però la mort el sorprèn abans. Posteriorment s'estableix una concòrdia entre el bisbat de Vic i Manresa, que sancionen el rei i el Sant Pare. La pandèmia de pesta negra de 1348 delma la població i la redueix a la tercera part, fent rònc una bona part del terrer. Poc després té lloc l'episodi històric que dona origen al conegut i ja estudiat Receptari de Manresa, vinculat a la figura de l'Infant Jaume d'Urgell, germà del rei. Superada la gravíssima epidèmia, mentre pateixen sequeres i plagues de llagosta, continuen les obres i la sèquia s'acaba el 1383, amb l'arribada de l'aigua a la ciutat. Alhora, l'antic prestigi carmelità, perdut en part en favor dels dominics, també recupera l'alè.

Aquesta aigua converteix assedegats en assadollats, secans en regadius i permet la construcció de molins, molines, tints i altres enginyers dependents d'aquest líquid preciós. Augmenta la producció local, la riquesa i la demografia, i Manresa viu una època de bonança.

El misteri de la Llum és una història perfecta, on intervenen els tres braços del poder de l'època, constituïts d'una banda pel poble, representat pels seus consellers, l'eclesiàstic, per la figura del bisbe, i el militar, pel rei. Inclou tots els estaments i ningú se'n pot sentir exclòs. El conflicte entre poders tampoc era ni és cap novetat i que acabi perdent el poble, encara menys.

En el contenciós hi juga la necessitat, contra la que es lluita amb creativitat, empenedoria, tenacitat, confiança en el propi esforç i esperança en el futur, valors que atresoraven aquells avantpassats nostres del segle XIV, que ens van deixar una obra prodigiosa d'enginyeria que ha estat capaç de proveir d'aigua Manresa durant 629 anys, malgrat que el creixement de la ciutat ha anat multiplicant la seva demanda durant la industrialització i sobretot a l'època actual, de gran consum per motius de demografia, higiene i sectors productius. Una obra mestra de l'enginyeria medieval, de 26,7 quilòmetres de llarg amb un desnivell de només 10 metres i un cabal d'un metre cúbic per segon, projectada amb enginy i saviesa i executada amb

eines elementals com aixades, pics i pales, impulsades per la força dels treballadors durant uns quants anys.

En el Misteri de la Llum hi intervenen altres elements icònics, com Montserrat, la llum, l'aigua, la fe i la concòrdia. Montserrat és l'origen de la Llum manresana i també de la del país; sempre ha estat i és el far que ens projecta fe, cultura, tradició i pàtria. El segon element, la llum, que irradia claror en la penombra com els raigs de sol entre els núvols, com la intel·ligència enmig de la confusió, i a més és un factor socialitzant, que aplega al seu entorn tota activitat humana. L'aigua, font de vida, beguda essencial, recurs higiènic i motor productiu. El quart element, la fe, de la qual el Diccionari de l'IEC en diu que és "*la creença ferma en la fidelitat, en la veracitat, en la capacitat, d'algú, en la veritat d'alguna cosa, en l'eficàcia d'alguna cosa*". La concòrdia apareix després de la discòrdia i d'una llarga brega, i retorna l'harmonia que permet assolir la pau d'esperit i culminar el projecte.

El marc argumental del Misteri és suggeridor i apassionant, amb uns ingredients que donen una gran força a la història i expliquen a bastament la trajectòria dels manresans i de Manresa. És un drama acabat amb una moralitat.

El relat està especialment ben descrit i musicat en els *Goigs de la Misteriosa Llum*, una versió dels quals ja es cantava a l'època del barroc i llavors ja deien que eren molt antics. Fixem-nos-hi quan els cantem a la fi d'aquest acte, plens d'emoció, amb la Capella de Música quatricentenària. L'episodi de la Llum s'ha descrit de forma literària i amb música; en temps més recents s'ha compostat i interpretat la *Marxa de la Llum* i altres peces festives de gran riquesa cultural.

Quan procedent de la capital de la Terra Ferma vaig venir a Manresa i vaig conèixer el Misteri de la Llum, em va inspirar aquestes reflexions que, molts anys després, llueixen més resplendents que mai en la meva ment. He consultat la historiografia on medievalistes, historiadors experts i dilectants analitzen la veracitat dels fets i plantegen dubtes i controvèrsies sobre què va succeir aquell fred matí de 1345. També la nòtula del notari Pere de Bellsolà. Els he de dir que en aquest cas no m'amoïna gens la historicitat de la Llum; per a mi serà sempre un Misteri, un prodigi amb la justa vindicació de miracle, que forma part de l'ànima de Manresa.

Un altre aspecte que fa temps que em crida l'atenció és la voluntat dels manresans, al llarg de més de sis centúries, de recordar i celebrar aquest incident transcendent. Aquesta fermesa és també un prodigi en si mateixa, una perduració que dona molta consistència a un relat antic que ha sobreviscut tota mena de malvestats. Probablement el Misteri de la Llum es comença a narrar durant el mateix segle XIV, però aquest episodi no està documentat fins el XVI. La tenacitat de fer la sèquia és la mateixa que la de conservar el record d'aquesta epopeia. Probablement no es tracti només de la voluntat de recordar, sinó també de la necessitat de fer-ho, ja que la crònica inclou en la seva èpica tots els valors precisos pel manteniment de la identitat i per facilitar el progrés.

Amb el pas dels segles la concòrdia entre Manresa i Vic ha quedat al marge del record popular, i l'antic enfrontament ha deixat una pregona petja. Cal, però, posar en relleu aquesta darrera part dels fets de la Llum, sense la qual no s'hauria acabat l'obra de la sèquia. L'èxit neix de l'acord i de la pau. Cal aprofundir en aquest punt i sondejar quins altres projectes poden abordar juntes aquestes dues ciutats veïnes i tòpicament antagoniques.

Manresa era a les primeries del segle XX la cinquena ciutat de Catalunya i capitalitzava un extens territori sembrat de fàbriques tèxtils que eren una gran font de riquesa. La fil·loxera a les vinyes, la guerra civil, la crueltat de la repressió posterior, la crisi del sector tèxtil i l'actual crisi econòmica i social ens han mantingut sotmesos a molts anys de contrarietats, però val a dir que ho hem anat superant tot i que l'actual ensulsiada també s'esvairà.

Segons els annals de la història, Manresa ha ressorgit de les cendres dels incendis provocats per l'host d'Al – Mansur, de l'exèrcit borbònic i de les tropes del francès. Les successives reconstruccions conegudes i altres que ignorem, com també l'episodi de la Llum, expliquen en part el caràcter manresà, afaiçonat d'ansies de futur, de vèncer les adversitats i de prosperar. En els darrers anys s'ha instal·lat en part de la societat manresana un sentiment de baixa autoestima. Hi ha qui veu la nostra ciutat lletja i anàrquica, amb una estructura social sense cohesió ni voluntat. Res més lluny de la realitat; la nostra genètica és una altra, i Manresa, a diferència de moltes ciutats monumentals i suposadament modèliques, és el resultat de molts ressorgiments des del no res. Això té molt mèrit, és molt el que hem aconseguit. Cal que tots abandonem els sentiments negatius i comuniquem amb orgull el que hem estat capaços de fer. També hem de projectar els nostres valors i actituds tradicionals, hem de donar a conèixer la Llum a tot el món, proclamar on volem arribar i treballar sense treva per aconseguir-ho. Segons Kierkegaard, “la vida només pot ser compresa mirant enrere, però ha de ser viscuda mirant endavant”.

Manresa és una ciutat amb futur i podríem argumentar-ho amb llargs discursos i des de diverses perspectives, però per sobre de tot en té perquè ho volem els manresans i tenim molta experiència en construir-lo. Amb aquesta intenció cal recordar cada any aquest Misteri del segle XIV i convidar a tots els ciutadans a celebrar-lo, com ho faig jo en aquest moment.

Il·lustríssim senyor alcalde, regidors, autoritats, senyores i senyors, vull que les meves darres paraules serveixin per gravar a les nostres neurones i al pensament col·lectiu els mots que avui cobren un significat transcendent:

Llum i Aigua
Raó i Vida
Autoestima i Tenacitat

Moltes gràcies a tots i els desitjo ben cordialment una BONA FESTA DE LA LLUM!!

Lluís Guerrero i Sala

El pregoner

Lluís Guerrero i Sala

- Nascut a Cervera (La Segarra) el 28 d'agost de 1950. El seu bressol és Lleida, on viu durant la infantesa i joventut i on cursa els estudis primaris i el batxillerat.
- Llicenciat en Medicina i Cirurgia per la Universitat de Saragossa el 1974. Especialista en Cirurgia Cardiovascular i doctor en Medicina per la Universitat de Barcelona.

- Casat l'any 1977 amb M. Victòria Sala, tenen dos fills, Alba i Guillem.
- Exercici professional breu a Cervera, Aravaca (Madrid), Barcelona i, més llarg a Berga, Vic i Terrassa. Treballa a la Clínica Sant Josep de Manresa a partir de novembre de 1976, també al Centre Hospitalari des de 1995 i a la Fundació Althaia des de 2002, on segueix. Membre de diverses societats professionals de l'àmbit de la Cirurgia Vasculat i la medicina en general.
- President de Creu Roja del Berguedà el 1978. Diplomata en Geriatria. Implicat en temes de gestió professional dins del Col·legi de Metges a partir de 1982, hi té responsabilitats diverses entre les quals la de president de la delegació del Bages (2002-2010), vocal del Consell de Col·legis de Metges de Catalunya (2006-2010) i vocal de la filial del Bages de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques des del 2003.
- Membre de la Societat Catalana d'Història de la Medicina, organitza el congrés de Manresa de 1990, i el de Berga de 2008, que presideix. Actualment és vicepresident de la Societat. Fundador i vocal de l'Associació Catalanobaleara de Paleopatologia. Membre de la Sociedad Española de Antropología Biológica, de la Sociedad Española de Paleopatología i de Paleopathology Association. Subdirector de *Gimbernat. Revista d'Història de la Medicina i de la Ciència*. Fundador i actual director de l'Arxiu Històric de les Ciències de la Salut *Simeó Selga i Ubach*. Cofundador de l'Arxiu Iconogràfic Històric de la Sanitat Catalana *Gaspar Sentiñón*.
- Membre fundador de l'Associació Catalana de Comunicació Científica i de la Societat Catalana de Metges Escriptors.
- Acadèmic corresponent de la Reial Acadèmia de Medicina de Catalunya el 1994, acadèmic electe el 2008 i acadèmic numerari de la institució (setial 56) el 2009; actualment és membre de la junta de govern.
- S'inicia en les humanitats en l'adolescència i es dedica sobretot a temes d'història natural, de prehistòria, d'història, de patrimoni cultural i lletres. Comença a publicar treballs l'any 1964. Deixeble de Francesc Arasa des de 1968.
- Membre de l'Asociación Profesional de Arqueólogos de España, fundador de l'Associació d'Arqueòlegs de Catalunya, participà en la fundació d'ArqueoCiència. Membre fundador del Grup de Prehistòria del Solsonès i de la Societat d'Arqueologia del Berguedà. Soci del Centre Excursionista de la Comarca de Bages, Òmnium Cultural, Centre d'Estudis del Bages, Amics del Romànic del Bages, Amics del Romànic del Berguedà, Amics de la Seu de Manresa (actual vicepresident), Amics de la Seu Vella de Lleida, Institució Catalana d'Història Natural (IEC), membre fundador del Centre d'Estudis Lacetans de Solsona.
- Vicesecretari del Consell d'Administració de Caixa Manresa (2009) i membre del Consell d'Administració de Caixa de Catalunya, Tarragona i Manresa (2010). Actualment, patró de la Fundació Caixa Manresa i patró de la Fundació Àlicia (Alimentació i Ciència).
- Membre de la Permanent del Consell de Ciutat de Manresa des de l'any 2003, actualment n'és el coordinador.
- Premi "Capitell" d'Amics del Romànic del Bages (1989), guardó "Personatge" dels premis "Bagens" de JCI (2008), Premi Bages de Cultura (2009), Premi a l'Excel·lència Professional del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (2010) i Premi "Oleguer Bisbal" al "Manresà d'actualitat" (2010).
- Membre de diversos jurats de premis manresans, és autor de diversos llibres, capítols de llibres, monografies, dos-cents articles científics i culturals i comunicacions i ponències de congressos, i també de nombrosos articles en revistes i diaris.

Goigs de la Misteriosa Llum

A - que - lla Llum res - plen - dent, tan gen - til, tan cla - ra i
pu - ra, la Tri - ni - tat ens fi - gu - ra Mis - te - ri tan ex - cel - lent.
Per l'ai - gua que pas - sa - va per les ter - res del bis - bat,
en gran en - tre - dit es - ta - va a - ques - ta no - ble ciu - tat;
set anys con - ti - nu - a - ment du - rà sem - blant des - ven - tu - ra
fins que ar - ri - bà la cu - ra de mà de l'Om - ni - po - tent.

Versió: Miquel Blanch

*Aquella Llum resplendent,
tant gentil, tant clara i pura,
la Trinitat ens figura
Misteri tant excel.lent.*

I

Per l'aigua que passava
per les terres del Bisbat,
en gran entredit estava
aquesta noble Ciutat;
set anys contínuament
durà semblant desventura
fins que arribà la cura
de mà de l'Omnipotent.

Aquella Llum resplendent,...

II

Poc abans que fou migdia
sent el temps clar i serè,
veren la Llum que venia
per rescat de nostre bé:
de Montserrat certament
partí tan alta ventura
perquè la Verge procura
sempre el bé de la gent.

Aquella Llum resplendent,...

III

Estant la gent impensada
de un cas tant singular,
la Llum Santa i delicada
al Carme s'en va entrar;
tots hi anaven corrent,
a ciutat ningú s'atura,
veren la Llum en l'altura
de la clau més preeminent.

Aquella Llum resplendent,...

IV

Una part en gran claror
entrà dins la Trinitat,
l'altre a Sant Salvador

de consemblant igualtat;
l'altre sens fer moviment,
en la clau restà segura;
de sobres de gran, dolçura
plorava la demés gent.

Aquella Llum resplendent,...

V

Les campanes repicaven
sens que ningú les tocàs,
els frares a Déu lloaven
per tant extremissim cas;
aleshores en continent,
la Llum de nostra ventura
isqué dalt per l'obertura,
restant el poble content.

Aquella Llum resplendent,...

VI

El Bisbe, que visitava
en Sant-Ponç prop Sampedor,
el gran entredit alçava,
oïnt el cas amb fervor;
plorant molt amargament
de genolls en terra dura,
diu: jo no vull més rotura
amb mon poble ni ma gent.

Aquella Llum resplendent,....

VII

La distinció que féu
és mirall molt vertader,
tres persones i un sol Déu,
un ser, voler i poder;
Oh encobert ornament!
distinció i juntura!
Oh difícil tancadura!
Oh profundo fonament!

Aquella Llum resplendent,...

